

| Skattemessig klassifisering av Everen utbytte

Kristiansand Symposium 2025
10-11. juni

Joachim M. Bjerke

| Agenda

1. **Bakgrunn**
2. Everen Limited
3. Kan utbyttet fra Everen skattlegges hos petroleumsselskapet?
4. Hvor mye av utbyttet kan eventuelt skattlegges hos petroleumsselskapet?
5. Hvordan skal utbyttet eventuelt skattlegges hos petroleumsselskapet?

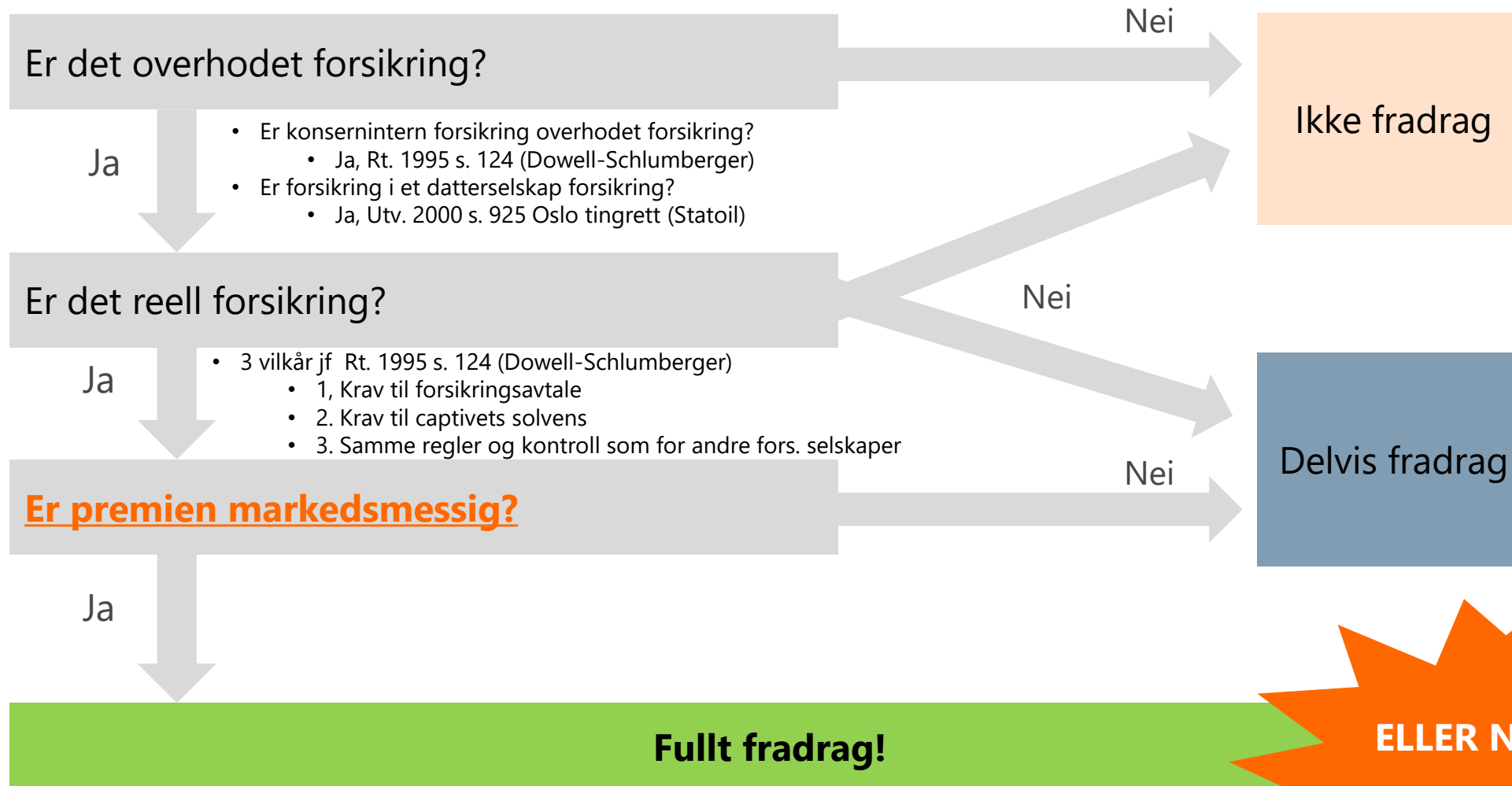
Et stadig tilbakevendende tema

Åpne saker hos Oljeskattekontoret (31. desember 2024)

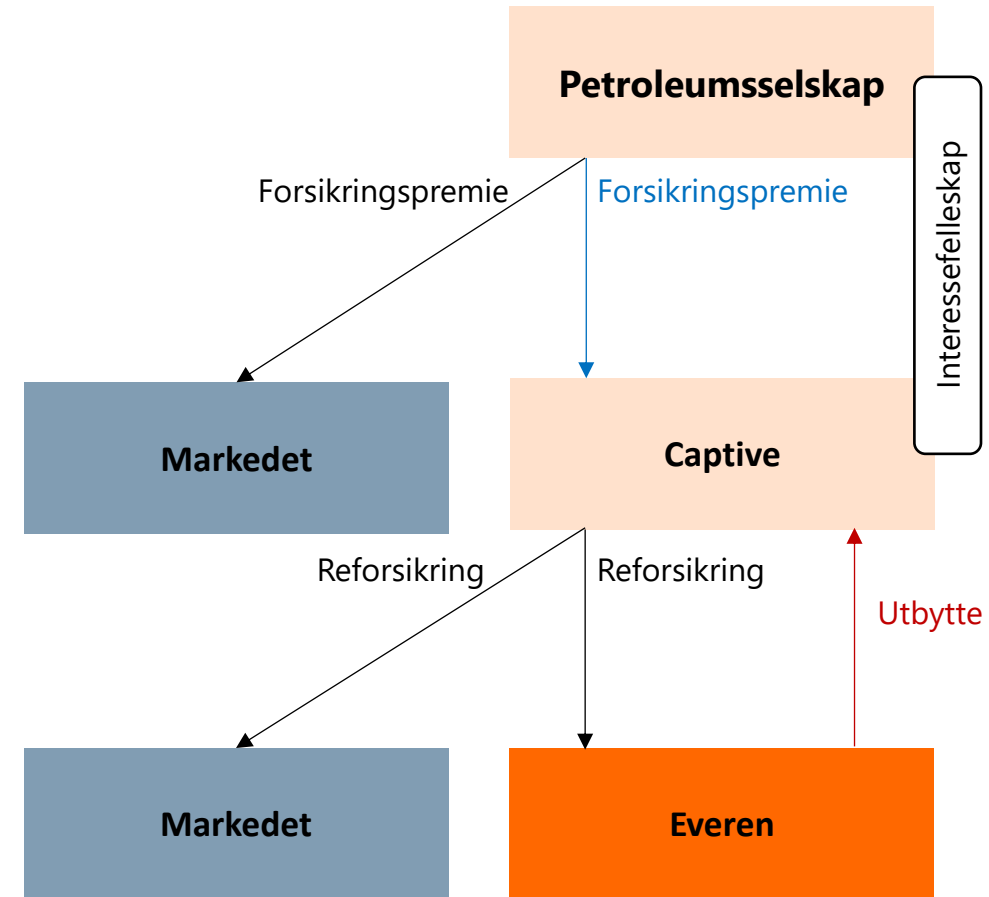
Sakstema	Totalt	Saker internprising	Beløp totalt (mill.)
Tørrgass	32	31	3 894
Våtgass	9	9	116
Råolje/kondensat	6	0	47
Forsikring	21	20	1 692
Konsulentttjenester	19	18	1 828
Finans	45	22	2 869
Tidfesting	13	0	92
Friinntekt	30	0	21
Sokkel/land	19	0	763
§ 10-vedtak	7	0	332
Annet	51	6	999
Totalt	252	106	12 655

Fradragsrett for forsikringspremie til captive

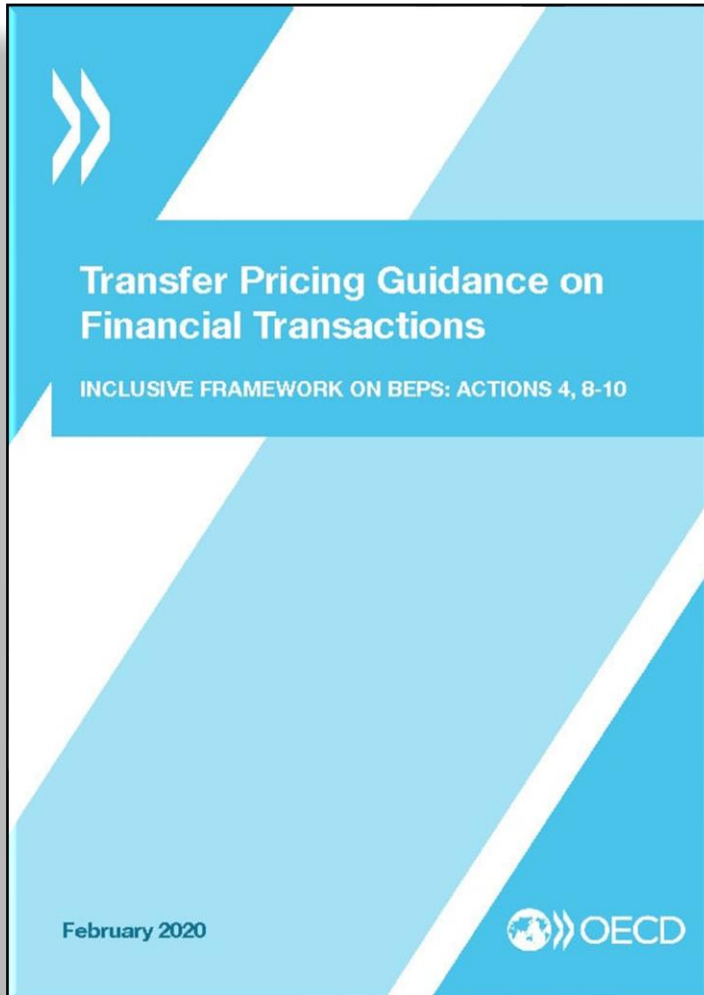

Skattemessig behandling av utbytte fra Everen

- Everen er et forsikringsselskap for energibransjen
 - Flere selskaper på norsk sokkel er tilknyttet Everen
 - Oljeskattekontoret utfordret skattemessig behandling av utbytte
 - Ulike steder i forvaltningsbehandlingen
- Rekkevidden av skatteloven § 13-1?
- Betydningen av forlik?
 - «Utbyttet fra OIL [Nå Everen] ble etter forlik mellom staten ved Oljeskattekontoret og Statoil av medio mai 2006, tilordnet Stafor og ikke Statoil (den såkalte utbyttesaken). Partene var enige om at utdelingene fra OIL [Nå Everen] ikke skulle beskattes etter petroleumsskatteloven idet Oljeskattekontoret aksepterte at det ikke forelå grunnlag for skattemessig omklassifisering fra utbytte til premierefusjon» jf. UTV-2008-1320 (Statoil)

Captiveforsikring med i OECDs oppdatering fra 2020

Chapter X – Transfer pricing aspects of financial transactions

- A. Introduction
- B. Interaction with the guidance in Section D.1 of Chapter 1
- C. Treasury functions
- D. Financial guarantees
- E. Captive Insurance**

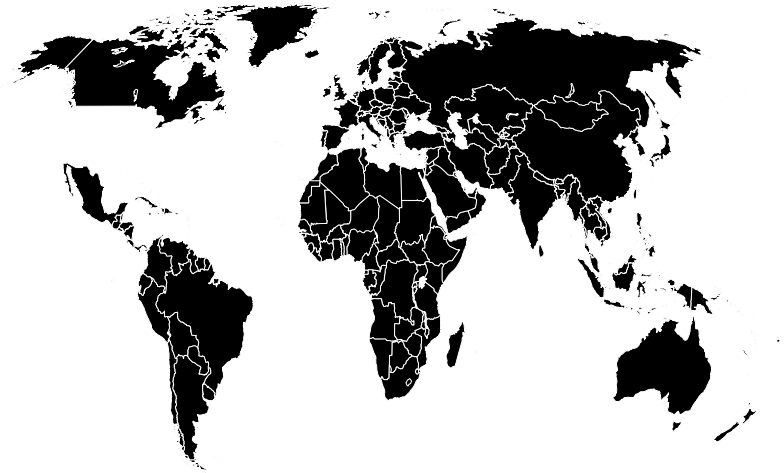
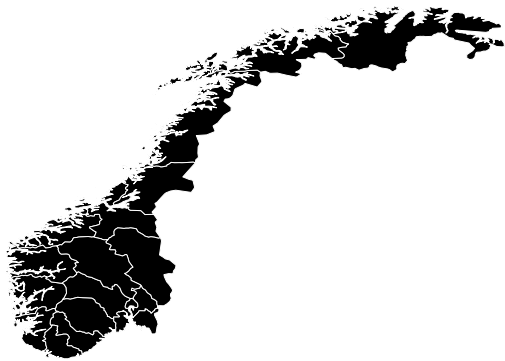
Ingen spesialregler for forsikring, men en del særlige spørsmål

- *Foreligger det forsikring overhodet? Krav til risikospredning og risikoevne*
- *Fronting*
- *Prising, herunder CUP/aktuarbaserte metoder/samordningsfordeler*

| Agenda

1. Bakgrunn
2. **Everen Limited**
3. Kan utbyttet fra Everen skattlegges hos petroleumsselskapet?
4. Hvor mye av utbyttet kan eventuelt skattlegges hos petroleumsselskapet?
5. Hvordan skal utbyttet eventuelt skattlegges hos petroleumsselskapet?

Captiveforsikring – utvikling

A.S. Industriforsikring
(Norsk Hydro)

Everen Limited

1920

1925

1972

1985

2025

Over 6000 captives

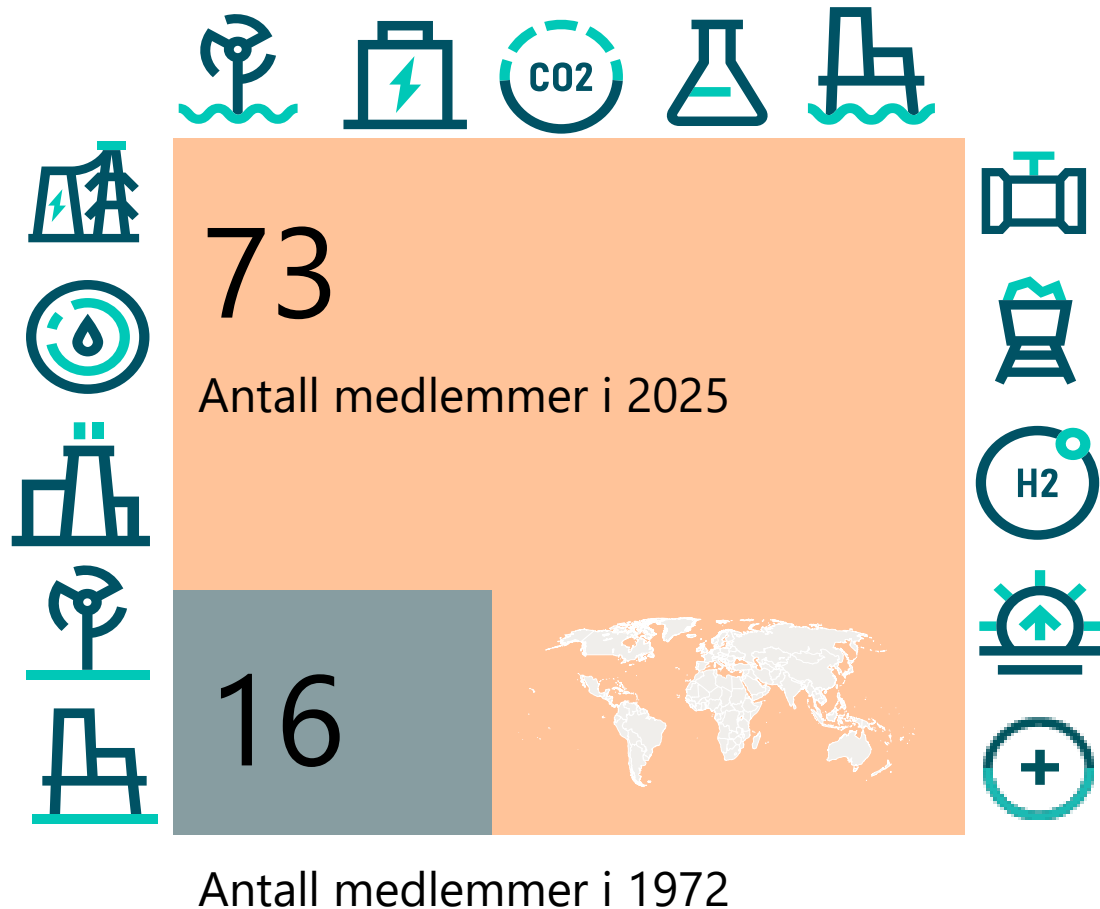

Eksplasjonsskade (Gjensidig)
(Dyno)

Statoil Forsikring AS
(Statoil)

Everen

• Bakgrunn

- Gjensidig forsikringsselskap (bransjecaptive) opprettet i 1972
- Manglende kapasitet i det kommersielle forsikringsmarkedet
- Post-loss forsikring uten fortjeneste («zero sum underwriting»)

• Vilkår for medlemskap

- Aksjonæren/konsernet driver energivirksomhet
- Minst USD 1 milliard i balanseførte brutto eiendeler
- Minimum kredittrating på BBB- (S&P) eller Baa3 (Moody's)
- Diskresjonær vurdering fra Everen

• Evt. utbytte

- **Fordeles basert på historisk innbetalt premie**

Sammenligning

Markedet

“Før skade”-basis

- Premie basert på antatte skader (kvalifisert gjetning)
- Premie betales før forsikringsperiode starter
- Kan oppnå betydelig avkastning på premieinntekter før eventuell erstatning utbetales

- Mål at innbetalte premier overstiger utbetalte skader og administrasjonskostnader

Everen

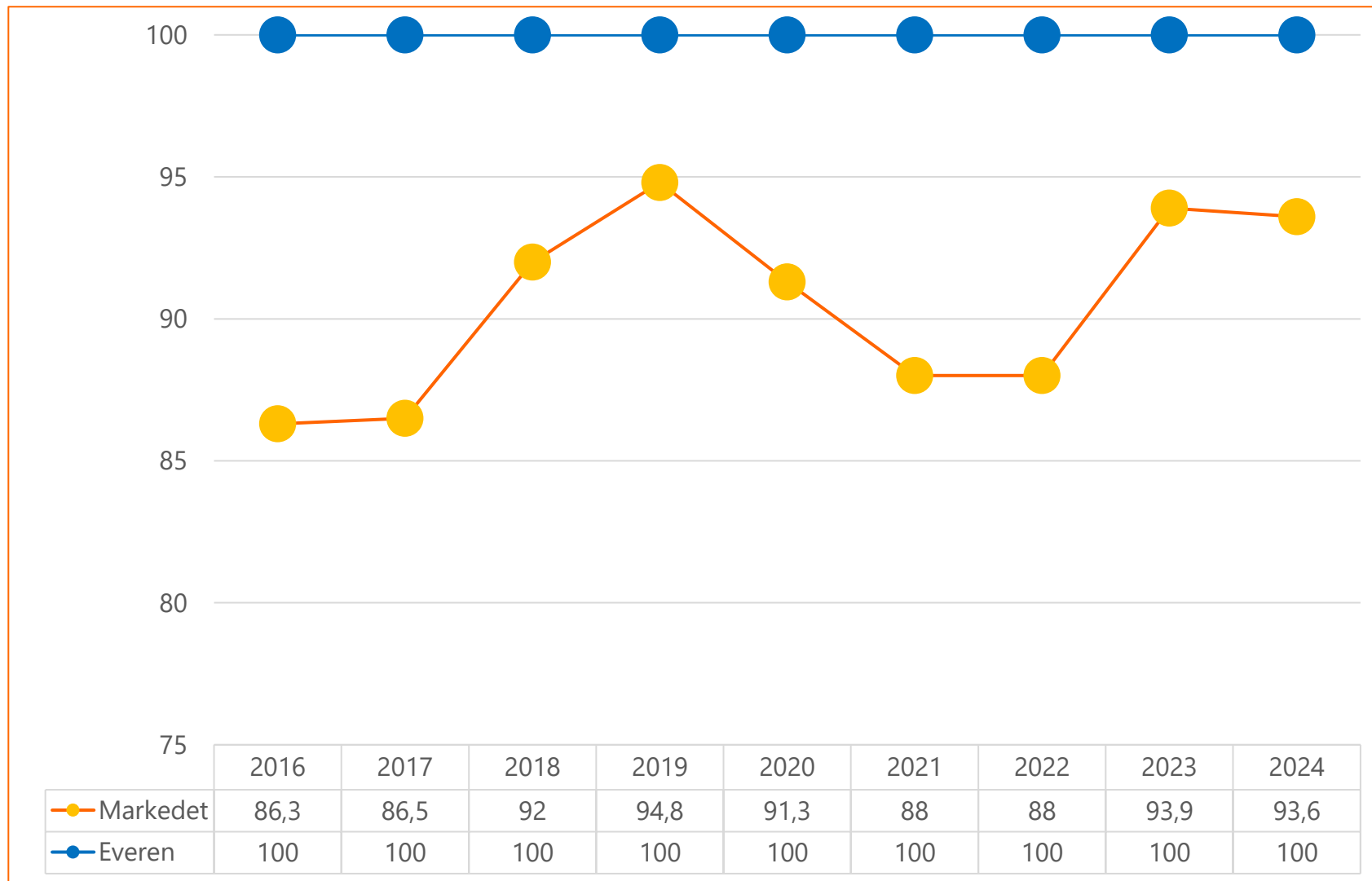
“Etter skade”-basis

- Premie basert på faktiske skader
- Medlemmene betaler sin andel av skader over påfølgende fem årene
- Begrenset mulighet til å oppnå avkastning på premieinntekt

- Skadeutbetalinger og administrasjonskostnader et nullsumspill (*“zero sum underwriting”*)

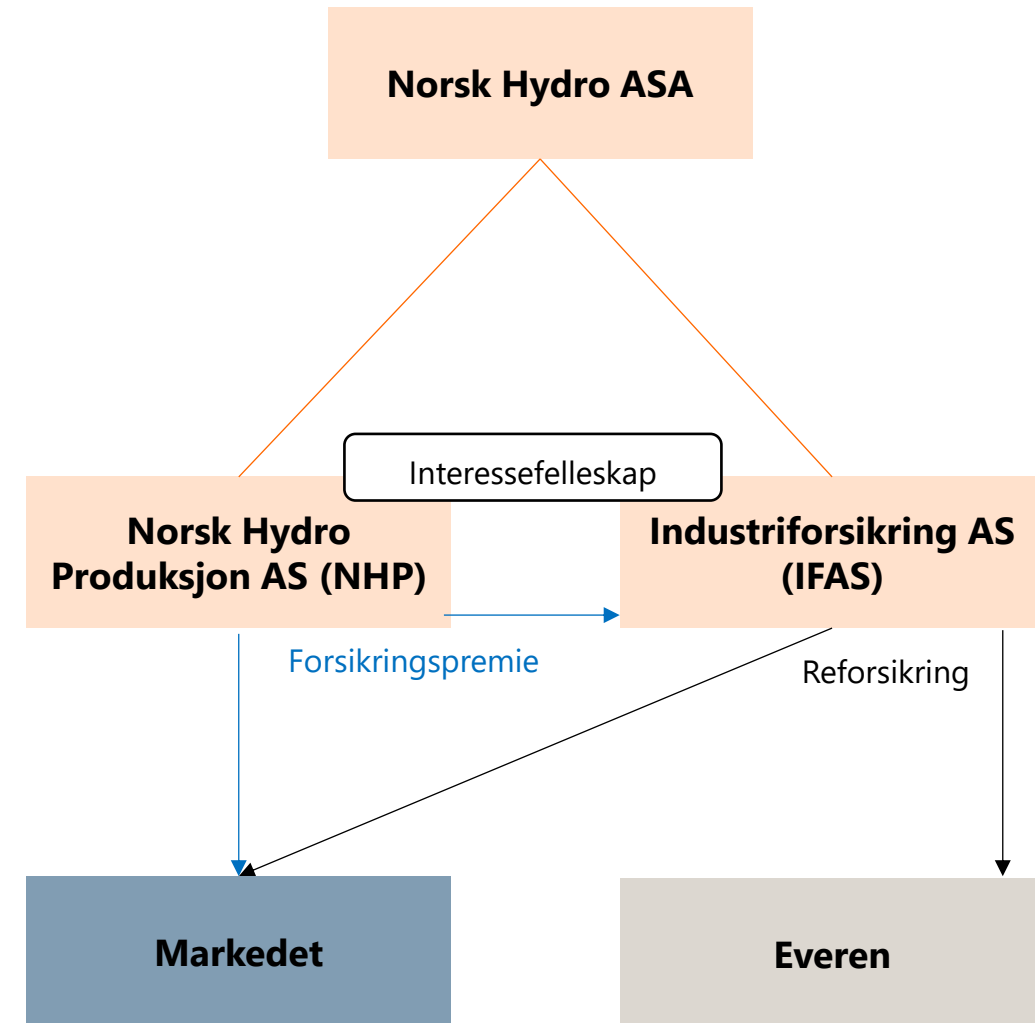

Combined ratio – summen av kostnadsprosent og skadeprocent

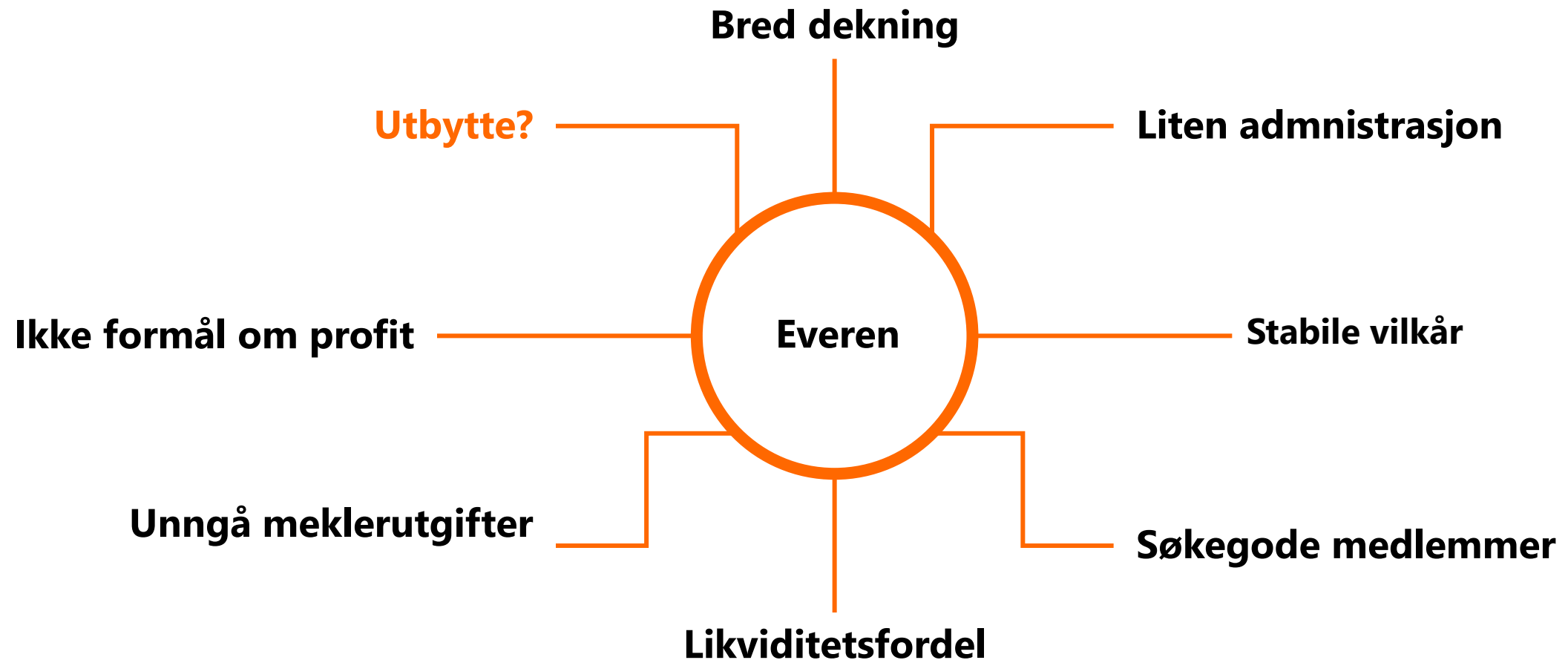

Foreligger det en Everen fordel?

- **Hydro-dommen (UTV-2008-19) – inntektsårene 1995-2002**
 - Samlet vurdering: Everen-fordel
 - Everen-fordelen skal tilordnes NHP
 - Ja, medlemskap betinget av NHP olje- og gassvirksomhet
- **Statoil-dommen (UTV-2012-199) – inntektsårene 1993-1997**
 - Flertallet (3): Everen-fordel
 - Mindretallet (2)(fagkyndige): Ikke Everen-fordel
- **Utbytte ikke vurdert i noen av sakene**

Er utbytte en Everen-fordel

| Agenda

1. Bakgrunn
2. Everen Limited
- 3. Kan utbyttet fra Everen skattlegges hos petroleumsselskapet?**
4. Hvor mye av utbyttet kan eventuelt skattlegges hos petroleumsselskapet?
5. Hvordan skal utbyttet eventuelt skattlegges hos petroleumsselskapet?

Er utbytte skattepliktig for petroleumsselskapet?

Historisk tilnærming

- Utbytte omklassifiseres til premierefusjon og tilordnes petroleumsselskapet
 - Skattlegges som noe annet enn utbytte
 - Betydelig høyere skattesats enn hva som gjelder for utbytte (78 %)
 - Strid med langvarig praksis vedr. gjensidige forsikringsselskaper

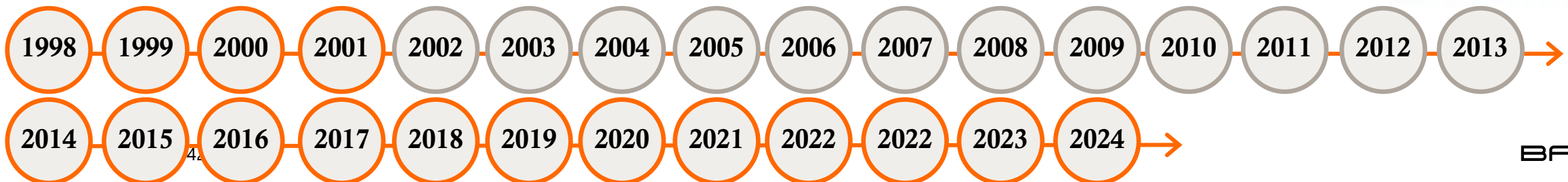
Forliket i 2006

- Utbytte er ikke "refusjon" av forsikringspremie (som reduserer fradraget)
- Utbytte skal ikke beskattes etter petroleumsskatteloven

Ny tilnærming

- Utbytte skal "prises inn" i forsikringspremie (som reduserer fradraget)
 - Skattlegges hos en annen skattyter enn faktisk mottaker
 - Skattlegges som noe annet enn utbytte
 - Skattlegges med en betydelig høyere skattesats enn utbytte (78 %)

Everen-utbytte muliggjort primært fra følgende kilder

Innmeldingsavgift

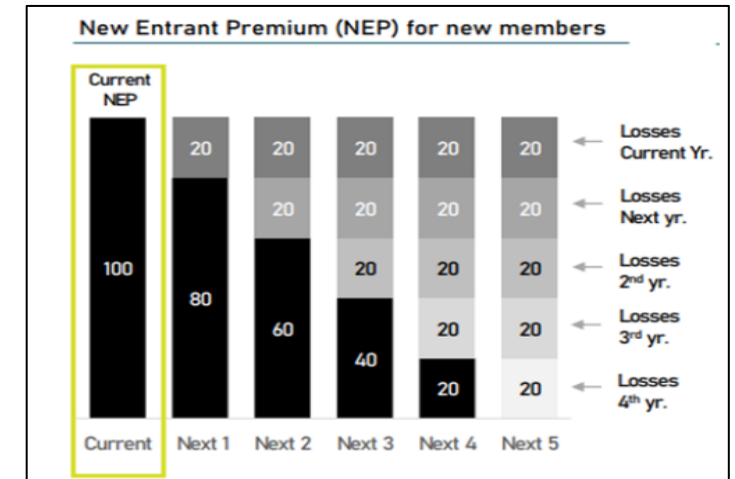
Over de første fem årene på tre års forventet premie

Finansavkastning

Utmeldingsavgift: Tilsvarende medlemmets andel av tap i de siste fem årene før utmelding

Forskuddsbetaling: Etter orkanene i Mexicogulfen i 2005 (Rita og Katrina)

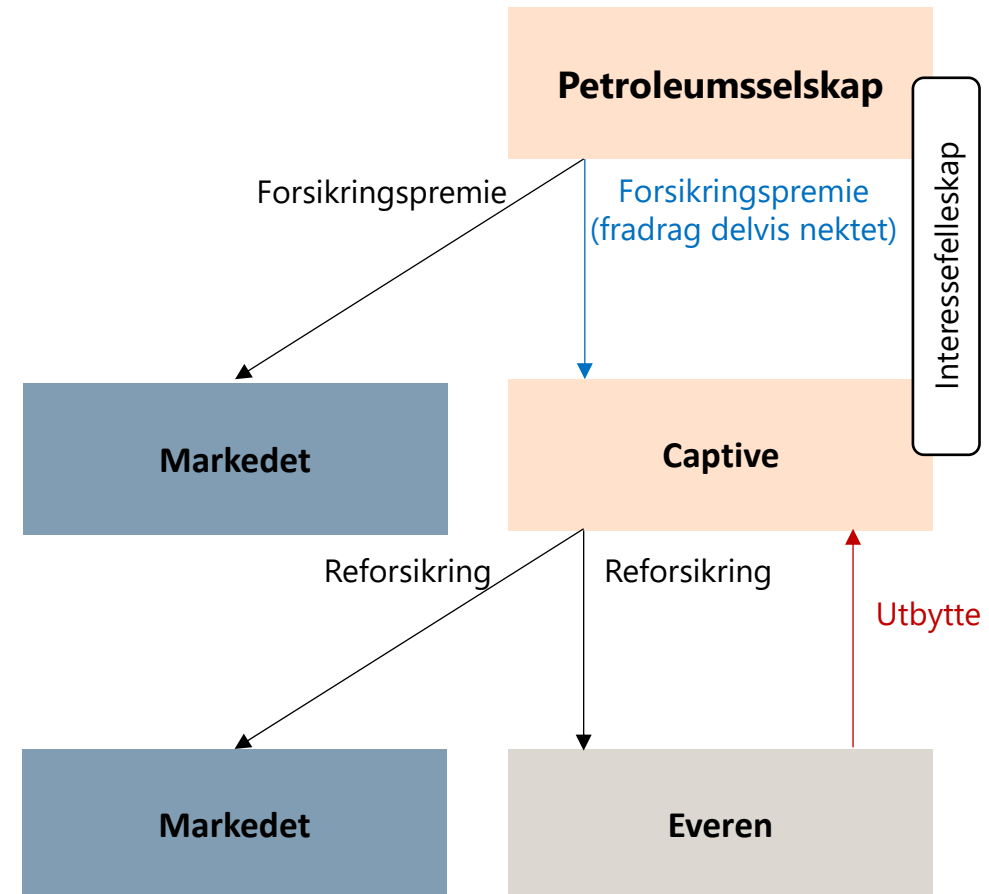
Preferanseaksjer: 600 000 utstedt i juni 2006 (USD 1000 per aksje)

Oljeskattekontorets tilnærming

- **Omklassifisering fra utbytte til premierefusjon?**
 - Oppgitt
- **Gjennomskjæring/omgåelse (skattelovens § 13-2)?**
 - Oppgitt
- **Skatteloven § 13-1?**
 - **Del av kost-pluss beregningen av premien**
 - Utbytte er en OIL-fordel på lik linje med andre fordeler
 - Reduserer kostnadselementet (OIL-premien)
 - **Samordningsfordel**
 - Utbytte fra Everen må fordeles basert på bidrag
 - Aksjonærposisjonen skyldes de operative selskapene
- **Skattlegges etter petroleumsskatteloven**
 - **Omkamp**

Realiteten inntekt omfattet av særskatten!

Kan skatteloven § 13-1 anvendes i det hele tatt?

Skatteloven § 13-1

1) «Det kan foretas fastsettelse ved skjønn **hvis skattyters formue eller inntekt er redusert på grunn av direkte eller indirekte interessefellesskap** med annen person, selskap eller innretning»

3) «Ved skjønnnet skal formue eller inntekt fastsettes som om interessefellesskap ikke hadde foreligget»

§ 13-1 gjelder ikke for egenkapitaldisposisjoner

- HR-2016-2165-A (Ikea) avsnitt 79-81
- (81) «Mitt syn er at § 13-1 ikke kommer til anvendelse der disposisjonsrekken omfatter reelle egenkapitaldisposisjoner som lovlig foretas etter norsk aksjelovgivning»

Armlengdeprinsippet gjelder transaksjoner

- HR-2020-1130-A (Shell) avsnitt 45-46 og 52
- (46) «en konkret analyse av transaksjonen der det sentrale er sidene ved den som er relevant i en økonomisk sammenheng»

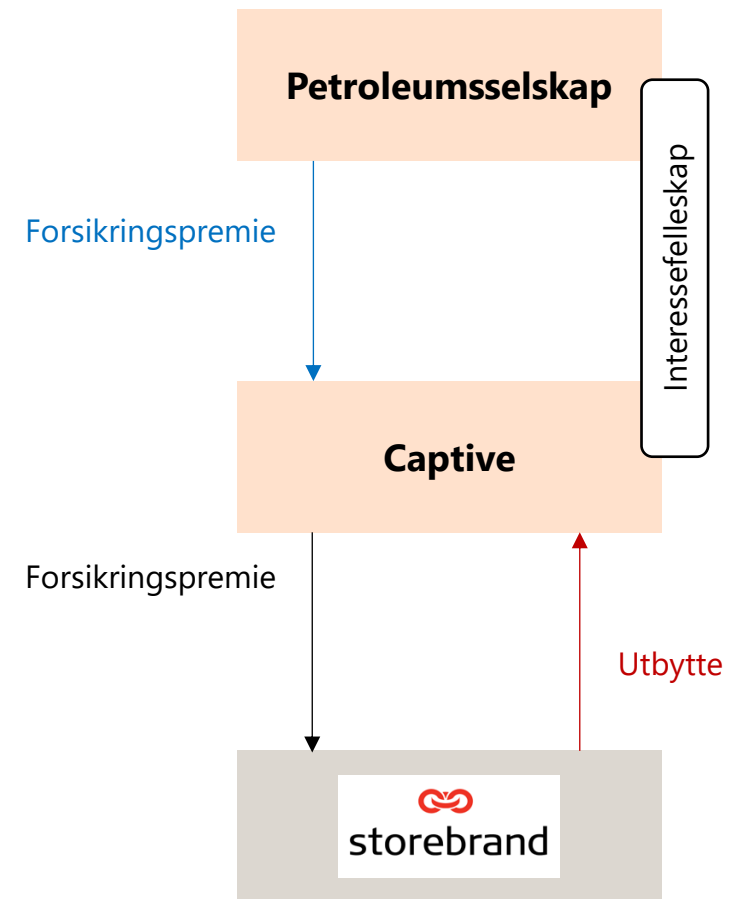
Omfattes utbytte av kostpluss-metoden?

OECD Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations

- "A transfer pricing method using the costs incurred by the supplier of property (or services) in a controlled transaction. An appropriate cost plus mark up is added to this cost, to make an appropriate profit in light of the functions (...)
- "(...) direct and indirect costs of production(...)"

- **Hvilke kostnader inngår?**
 - Direct and indirect costs
 - Det captivet betaler for tjenesten (reforsikringen)
 - Utbytte er ingen kost
 - Hydro og Statoildommen ser på faktisk betalt premie
 - Ikke grunnlag for å redusere kostnader med andre inntekter
- **Kostpluss er en brutto metode**
 - Ser ikke på netto fortjeneste e.l.
 - Kostnader til aksjonærposisjon skal ikke inngå i kostnadsbasen
- Ikke spørsmål om å klarlegge transaksjonen (accurately delineated)

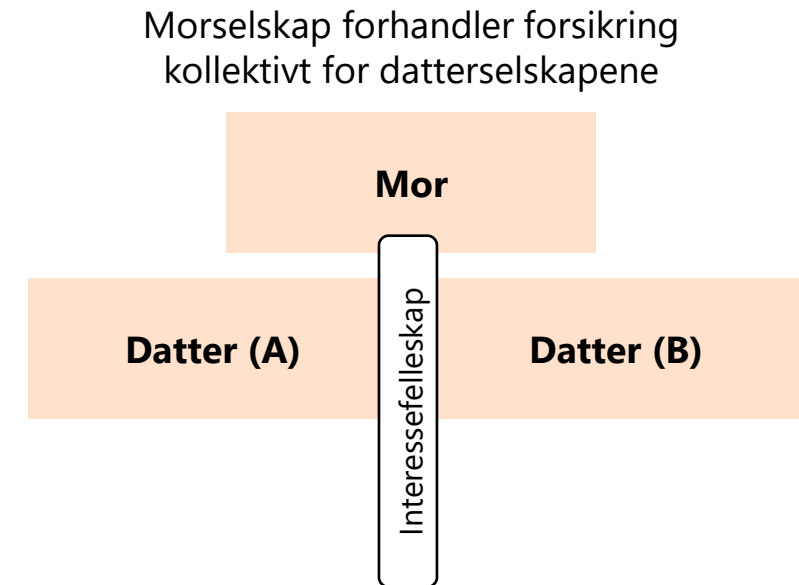
Hva hvis Captive hadde forsiket seg og mottatt utbytte i Storebrand? Skulle utbyttet redusert kosten?

Er utbytte en samordningsfordel?

- The captive arrangement harnesses the benefits of collective negotiation on any reinsured risks and more efficient allocation of capital in respect of any risks retained (...) The insured participants jointly contribute with the expectation that each of them will benefit through reduced premiums (...) group synergy (...) allocated among the insured participants by means of discounted premiums.

- **Utbytte resultat av finansavkastning i Everen**
 - Ikke resultat av koordinert opptreden fra konsernet
 - Samlet opptreden kan gi lavere forsikringspremie, men ikke utbytte
 - Utbytte ikke fordel som er «*benefit through reduced premiums*»
- **Må uansett beholden utbytteformen**
 - Premie kan ikke være lavere enn selvkost?

Kan man benytte alminnelige tilordningsprinsipper?

- Prinsippet i Rt. 2015 s. 1260 (Hercules) avsnitt 64
- Har captivet ytet et bidrag som begrunner utbyttet?
 - Aksjonær og medlem i Everen
 - Risiko knyttet til medlemskap, herunder solidaransvar, førtidig premiebetaling mv.
 - Plikt til å betale innmeldingsavgift/utmeldingsavgift
- Har petroleumsselskapet bidratt til utbyttet?
 - Norske virksomheten avgjørende for medlemskap i Everen?
 - Norske eiendeler øker premien til Everen og utbyttegrunnlaget?
 - Hva hvis ingen norske eiendeler er forsikret på utbyttetidspunktet?
- OSK enig i at utbyttet skal tilordnes aksjonæren
 - Privatrettslig realitet styrende for skattemessig behandling
 - Reelle og lovlige utbytteutdelinger etter aksjonæravtale og gjeldende selskapsrett
 - Skatteloven § 10-11 knytter skatteplikt for utbytte til aksjonær

«Etter mitt syn kan det ikke i seg selv være avgjørende at midler er utbetalt i henhold til en avtale som er bindende mellom partene (...) Det må i tillegg kreves at det selskap som har mottatt betalingen, i realiteten har ytet et bidrag som kan begrunne denne»

Rt. 2015 s. 1260 Hercules

| Agenda

1. Bakgrunn
2. Everen Limited
3. Kan utbyttet fra Everen skattlegges hos petroleumsselskapet?
4. **Hvor mye av utbyttet kan eventuelt skattlegges hos petroleumsselskapet?**
5. Hvordan skal utbyttet eventuelt skattlegges hos petroleumsselskapet?

Hvor mye skal skattlegges hos petroleumsselskapet?

- **Kost pluss/samordningsfordel**

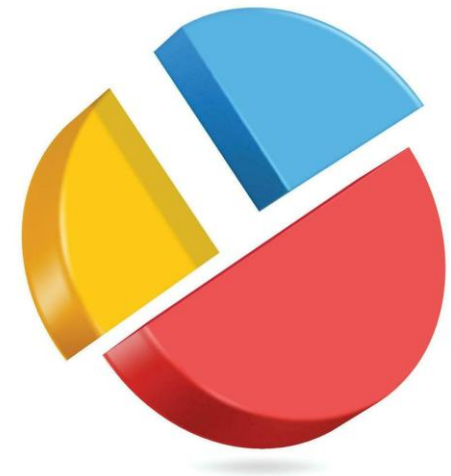
- Skal hele utbyttet tas med i beregningen?
- Kan være basert på premie betalt av andre, tidligere år osv?

- **Hypotetisk forhandling som grunnlag for lavere premie etter sktl. § 13-1?**

- Ville en uavhengig part (petroleumsselskapet) forhandlet seg til en lavere pris (fra captivet)?
 - Beregne en rabatt i premien for mulig fremtidig utbytte fra Everen?
 - Avtale refusjon/godskriving av andel av utbytte når det mottas i fremtiden?
- Petroleumsselskapet har bare forhandlingsmakt knyttet til årets premie

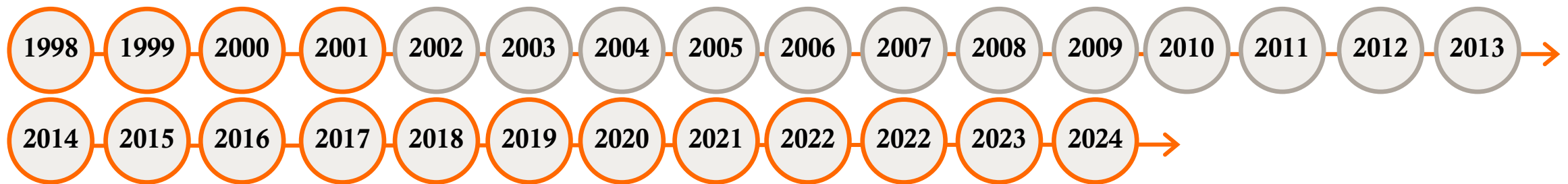
- **Alminnelig tilordningsprinsipp**

- Andel av årets premie av samlet akkumulert premie
 - Utbytte til captivet marginalt mindre dersom petroleumsselskapet forsikrer seg i et annet selskap
- Vil tilordningen kunne bli påvirket av særegne klausuler mellom captive og petroleumsselskap?
 - Ansvar for innmeldingsavgift, utmeldingsavgift etc.

Hvor langt tilbake kan man gå?

- Er det tidspunktet for utbyttet som er relevant?
- Er det forsikringsperioden som er relevant?
- Er det når finansinntektene som gir grunnlag for utbytte ble opptjent?
- Betydningen av forliket i 2006?

| Agenda

1. Bakgrunn
2. Everen Limited
3. Kan utbyttet fra Everen skattlegges hos petroleumsselskapet?
4. Hvor mye av utbyttet kan eventuelt skattlegges hos petroleumsselskapet?
5. **Hvordan skal utbyttet eventuelt skattlegges hos petroleumsselskapet?**

Utbyttebeskatning eller særskatt?

- Utdelinger fra gjensidig forsikringsselskap anses som utbytte på deltakerens hånd
 - Tilbakebetaling fra gjensidig forsikringsselskap til medlemmene behandles som utbytte jf. Utv. 1997 s. 889-990
- Ikke grunnlag for omklassifisering av privatrettslig realitet eller strukturell justering etter sktl. § 13-1
- Forliket i 2006 bekrefter at det ikke er adgang til å anse det som premiererefusjon eller ilegge særskatt på Everen-utbytte

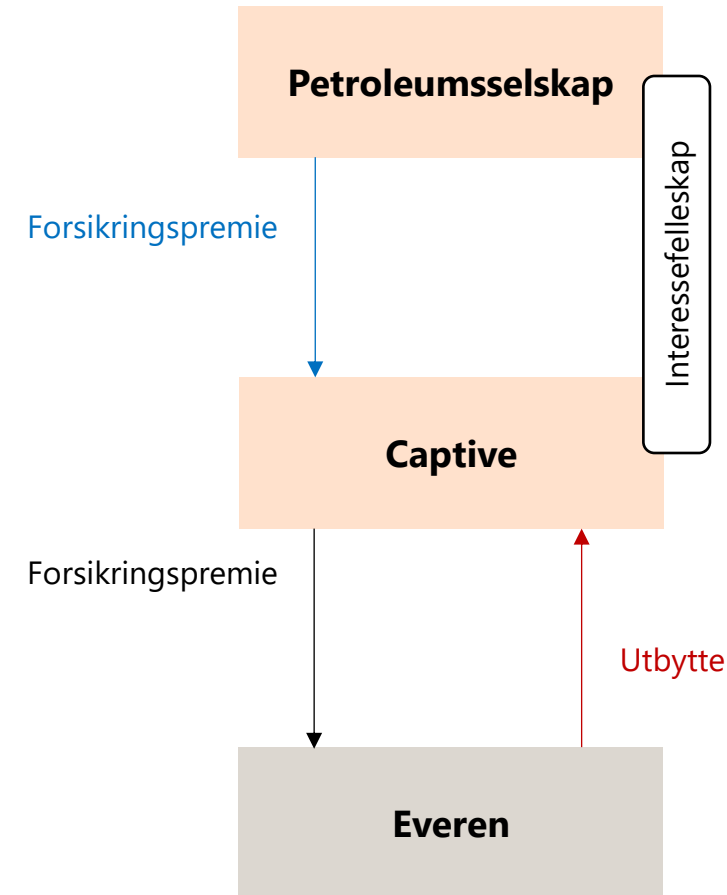
«Når den del av ett aars overskudd som utdeles til interessentene (her foreningens medlemmer) (...) efter skatteloven skal beskattes som inntekt for vedkommende selskap (...) kan loven ikke ha villet undta hvad der av overskudd henlegges til saadanne fond (...)»

Rt. 1934 s. 127 (Skuld I)

«Partene var enige om at utdelingene fra OIL [nå Everen] ikke skulle beskattes etter petroleumsskatteloven idet Oljeskattekontoret aksepterte at det ikke forelå grunnlag for skattemesig omklassifisering fra utbytte til premiererefusjon»

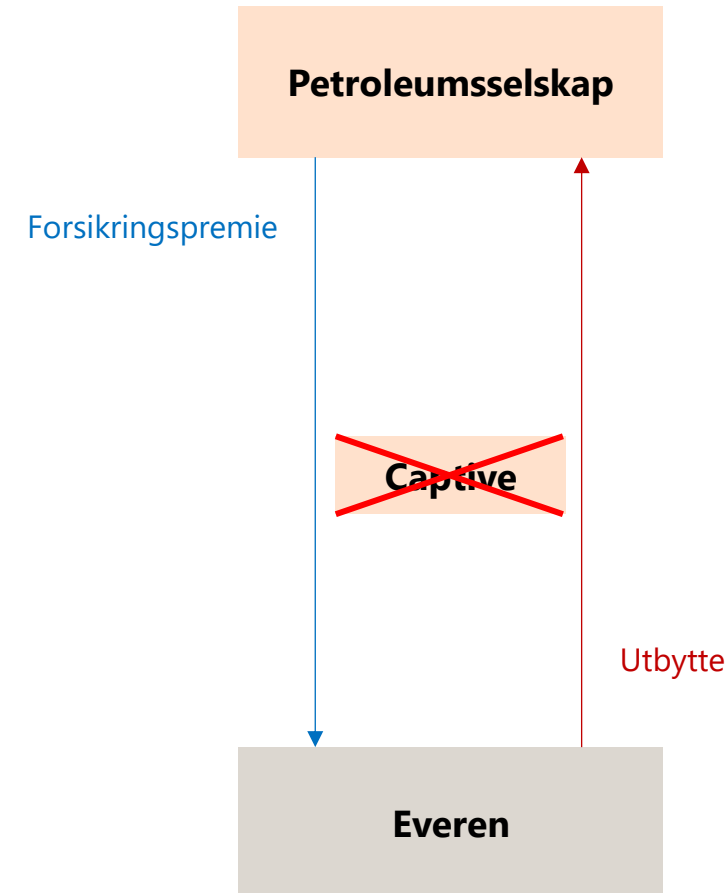
Skal petroleumsselskapet skattlegges som om de var medlem i Everen?

- Petroleumsselskapet kunne vært direkte medlem i Everen og dermed mottatt utbytte
 - Skattlagt med 22 % (utenfor fritaksmetoden)
- Statoil -og Hydro-dommen
 - Everen-fordel skal tilordnes petroleumsselskapet (som om medlem selv)
- Hva med Yara?

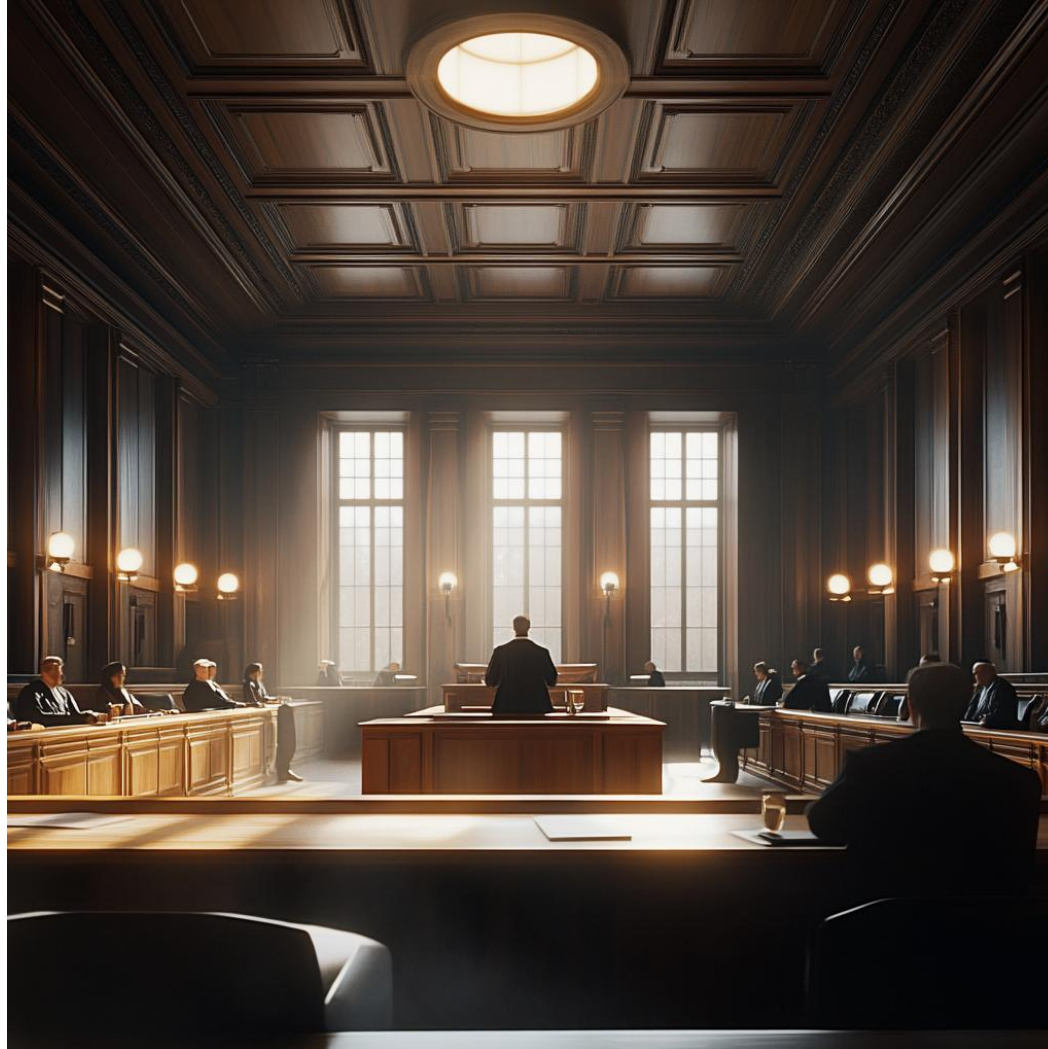

Skal petroleumsselskapet skattlegges som om de var medlem i Everen?

- Petroleumsselskapet kunne vært direkte medlem i Everen og dermed mottatt utbytte
 - Skattlagt med 22 % (utenfor fritaksmetoden)
- Statoil -og Hydro-dommen
 - Everen-fordel skal tilordnes petroleumsselskapet (som om medlem selv)
- Hva med Yara?
- Oljeskattekontoret mener utbytte er en Everen-fordel
 - Bør kattlegges som om petroleumsselskapet har mottatt en andel av utbyttet direkte?
 - Ikke grunnlag for en strengere skattlegging pga. «unødvendig» mellomledd?

| To be continued ...

Takk for oppmerksomheten

Joachim M. Bjerke

PARTNER | HEAD OF TAX

+47 905 05 777

jmb@bahr.no